

**2016. év Kővágóörs Község
Önkormányzata és a Kővágóörsi Közös
Önkormányzati Hivatal életében,
avagy
2016. év a jegyző szemszögéből**

Kedves Olvasó!

Először is hadd fejezzem ki abbéli örömemet, hogy a település időszaki lapjába írhatok. Azt gondolom, hogy bár a mai világban minden az „e”-ről szól (értve ez alatt például az e-közigazgatást, az e-ügyintézetést, az e-book-ot, az elektronikus sajtót vagy az e-mailt), elismerve mindezek előnyeit, mégis jó, ha az ember papírt, könyvet, újságot tarthat kezében. Különösen pozitív, ha ez lap egy kis település hírmondója, amely éppen most jelenik meg először, és amely születésében van szerencsém részt venni.

Hogy belevágjak írni valóm közepébe, és egyben kapcsolódván a bevezető sorokban írtakhoz, az elektronikus ügyintézés napjainkban a közigazgatás egészét nézve egyre nagyobb teret hódít. Az idei évben például meg kellett teremtenünk az esetleges közigazgatási perekre tekintettel annak lehetőségét, hogy a Polgári Perrendtartásról szóló törvényben meghatározott személyi kör (jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet) űrlap-benyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételeivel tudja beadni a keresetlevelet hatóságunknál. Az ehhez szükséges nyomtatvány a település honlapján elhelyezésre került. Ez is az elektronikus ügyintézés újabb területévé vált, ugyanakkor véleményem szerint a Kővágóörsi Közös Önkormányzati Hivatal helyben lakó ügyfelei szívesebben választják a személyes ügyintézés lehetőségét, ami érthető, hiszen az e-ügyintézés minden előnye - gyorsaság, költségtakarékosság - ellenére személytelen, informatikai tudást, az egy-egy ügýtípushoz tartozó nyomtatványok kitöltésében való eligazodást igényel.

Ha egy szóval kellene elmondanom, milyen volt a 2016. év a jegyző szemszögéből, azt mondanám, hogy rövid. Bár a korábbi évekhez képest, túl sok rendkívüli feladat nem volt, ugyanakkor – mint bizonyára mindannyian tudják-, a Kővágóörsi Közös Önkormányzati Hivatal 9 település alkotja, önmagában is kellő munkát adva a jegyzőnek és a Hivatalban dolgozóknak.

Az idei évben történtek közül kiemelném a

hulladékszállítás vonatkozásában bekövetkezett változásokat. Ezek közül az egyik az volt, hogy létrejött egy országos szervezet, a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt., mely 2016. április 1. napjától az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátása érdekében kezeli, nyilvántartja az ingatlanhasználó személyes adatait, beszedi a közszolgáltatási díjat, kifizeti a közszolgáltatóknak a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásért felelős miniszter által meghatározott díjat, végzi a kintlévőségek kezelését, NAV útján történő behajtását. A változás okán a számlázás elmaradását mindannyian érzékeltük, információink szerint az elmaradt számlák kiküldése megkezdődött.

A másik, a hulladékszállítást érintő jelentős változás volt a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, melynek keretében a lakóingatlan tulajdonosok kerekas gyűjtőedényt, a nyaralóingatlan tulajdonosok zsákot igényelhettek a közszolgáltatást végző Balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Zrt-től, amennyiben érvényes szerződéssel rendelkeztek, és díjhátralékuk nem volt. Ezzel párhuzamosan a közterületre kihelyezett szelektív hulladékgyűjtő konténerek - az üveghulladék gyűjtésére szolgáló kivételével- megszüntetésre kerültek.

A hulladékgyűjtés vonatkozásában sajnos nem az idei év újdonsága, hanem továbbra is fennálló állapot az, hogy nem minden ingatlan tulajdonos tartja be a hulladék gyűjtésére és kezelésére vonatkozó szabályokat, aminek következtében a temetőben, Ecséren, és a Pálkövén levő parkolóban -nem akarok túlozni-, de áldatlan állapotok alakulnak ki, melynek megszüntetése jelentős többlet munkát és költséget okoz az Önkormányzatnak. Folyamatosan, újból visszatérően keressük e helyzet kialakulása megakadályozásának módját, ami sajnos nem megy a szabályokat be nem tartva személtelők szemléletváltozása nélkül.

Részben ehhez kapcsolódva hívnám fel mindenki figyelmét a háztartási hulladék másik (folyékony) faj-tájának megfelelő kezelésére. Abban az esetben ugyan-is, ha valaki a közcsatornára nem kötött rá, a szennyvíz szippantását kizárólag az Önkormányzattal szerződött közszolgáltatóval (Szabadi Péter) végeztetheti. A szállításról a közszolgáltatótól kapott számlát meg kell őrizni, mivel annak bemutatására a szennyvíz jogszabályszerű kezelésének ellenőrzése során szükség lehet.

Említést szeretnék tenni a védőnői szolgálat vonatkozásában várható azon változásról, hogy a védőnői helyiség áthelyezésre kerül a Hivatal épületébe. Ennek fizikai feltételeit az Önkormányzat már megteremtette, azonban a védőnői szolgálat működéséhez engedély szükséges, melyet most, e változás okán módosítani (illetve visszavonni, és újat kiadni) szükséges, ami sajnos bonyolult és időigényes folyamat, ami jelenleg sem zárult még le, de bízunk benne, hogy a jövő év elején az engedélyezési eljárás lezárul, és ezzel megnyílik a lehetőség a kisgyermek és az anyukák színvonalas körülmények között való fogadására.

Végül egy egészen aktuális információra hívnám fel a kedves olvasók figyelmét: a Képviselő-testület elfogadta az idei évi szociális tűzifa juttatásról szóló rendeletét, mely néhány napon belül kihirdetésre kerül. A kérelmek benyújtásának jogvesztő határideje 2016. december 31. A jogosultsági feltétel, hogy a kérelmező háztartásában az egy főre jutó jövedelem ne haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 %-át, és az általa lakott ingatlanban fával fűtsön.

Kedves Olvasó!

Nyilván a 2016. évben történt valamennyi esemény, Képviselő-testületi ülés, döntés megemlézése túlhaladná ezen írás terjedelmi kereteit, így csak néhány dolgot emeltem ki. Remélem, mindenki számára hasznosan sikerült válogatnom.

Ezúton kívánom valamennyi olvasónak, hogy leljék örömeiket a „Körkép” első, és reményeim szerint minél több további száma olvasásában!

*dr. Szabó Tímea
jegyző*

A 2016. év kulturális eseményei

Az elmúlt évek hagyományaival nem szakítva a „Téli esték” rendezvénysorozattal nyitottuk az idei évet. A hideg téli napokon nehezebben mozdulnak ki otthonról az emberek, ezért próbáltunk olyan programokat választani, ami megmozgatta a fantáziájukat.

A **Káli-medence Népfőiskola faluszemináriumával** nyitottunk, ahol előadást hallhattunk,

többek között a **Szociális Szövetkezetekről** és sok egyéb érdekes témáról beszélgettünk.

Hirdettünk **kolbásztöltő versenyt, sütöttünk fánkot, zsúriztunk forralt borokat és a helyi boros gazdáknak megrendeztük a borversenyt.** Köszöntöttük a hölgyeket a **Nemzetközi Nőnap** alkalmából, megemlékeztünk az **1848-49-es forradalom és szabadságharc** hőseiről.

A gyerekeket **húsvétkor játszóházba** hívtuk, ahol volt nyuszi simogatás, készítettünk húsvéti díszeket és meglátogattuk bennünket a húsvéti nyuszi is sok finomsággal.

A költészet napját verses-zenés műsorral ünnepeltük meg.

Az óvodások és iskolások műsorral **köszöntötték az édesanyákat Anyák napján**, az önkormányzat pedig virággal és finom vacsorával kedveskedett nekik. A gyerekeket **Gyermeknapon ismét játszóházba invitáltuk és a Fanyúvó Játékpark ügyességi játékeit is kipróbálhatták.** A legügyesebbek oklevelet és ajándékokat kaptak, de mindenki vendégünk volt fagyira, édességre, gyümölcsre.

Bajcsy-Zsilinszky Endre születésének 130. évfordulója alkalmából az önkormányzat elkészítette és a Pálkövei strand mellett álló Bajcsy-Zsilinszky Emlékháznál felállította a politikus-újságíró mellsobrát. Az ünnepélyes avató június 6-án, Bajcsy-Zsilinszky Endre születésnapján volt. Az évforduló alkalmából a Bajcsy-Zsilinszky Emlékbizottság kiállítást állított össze a politikus életéről, amely az Emlék-házban látható. A megemlékezésen beszédet mondott Vitányi Iván bácsi, aki rabtársa volt Sopronkőhidán, Kelecsényi Zoltán a BZSe főtitkára, Buzás Huba költő verssel emlékezett a mártírra.

Július elején **Szomjas György Kossuth-díjas filmrendező volt a vendégünk** egy beszélgetős-filmvetítés estén, ahol az est háziasszonya Iván Katalin tanítónő volt.

Sajnos a **Pálkövei Víz-parti** első időpontján egész nap esett az eső, de sikerült a programot átszervezni a következő hétvégére, amikor ragyogó napsütésben, egész napos programmal vártuk az érdeklődőket. Szerveztünk horgászversenyt part menti és csónakos horgászattal. Jogázhattunk Schirilla Gyurival. A gyerekeket aszfaltrajz- és homokvár építő versenyre hívtuk, volt rendőrségi és tűzoltó bemutató, légvár. Rendeztünk bocsba bajnokságot több kategóriában. Láthattuk és hallhattuk a Tapolcai Musical Színpad és a Mamma Mia zenekar műsorát.

Akinek főzni támadt kedve benevezhetett a halászlé főző versenyre, aki megéhezett többféle étel közül válogathatott.

Este strandbulival zártuk a napot.

A víz-parti után a **Kövágóörsi Falunapra** készülődtünk, amelyet hagyományosan augusztus első szombatján tartunk.

Péntek délután a helyi **Tájházban megnyitottuk Mészáros Róza és Mayer István Kövágóörsön élő művészek kiállítását.**

Szombaton reggel **főzőversennyel indult** a nap, majd a Katolikus és az Evangélikus Templomban tartott **koncertekkel folytatódott.** A polgármester megnyitója után a Magyar Modern Foltvarró Klub munkáiból összeállított **kiállítást láthattuk a Kultúrházban.** A finom ebéd után itt is láthattunk **rendőrségi bemutatót, Mórocz Kálmán bácsi játszott szaxofonon,** fellépett a **Magyarhang zenekar,** vendégünk volt **Szandi,** eljöttek a **Tapolcai Musical Színpad** művészei, **Gryllus Vilmos** kinyitotta daloskönyvét és fellépett Ficzó Ferenc duózenekara. **A tűzoltók nyílt napot tartottak a Tűzoltószerternél, este mentés-bemutatóra invitálták az érdeklődőket.** Az egész napos programot hajnalig tartó utcabállal zártuk.

Augusztus 20-án megemlékeztünk az államalapításról és plébános-esperes úr áldása után megszegettük az új kenyeret.

Nyáron nemcsak szórakozhatunk, hanem lehetőségünk van kiállításokat is látogatni. 2012. óta a Káli-medencei településeken szervezünk foltvarró kiállításokat. Szép kerek évfordulót ünnepeltünk az idén, hiszen **5 éve már,** hogy az ország minden tájáról jönnek foltvarró csoportok, egyéni kiállítók a „**Foltút a Káli-medencében**” sorozatunkra.

Szeptemberben a **szüreti felvonulásra** hívtuk a falusiakat. **A Vonyarcvashegyi Mazsorették, a Káli Tűz-rózsák és a Csobánc Népdalkör műsorát láthatták** az érdeklődők, akik végigkísérték a felvonulókat falun. Este finom pogácsával, babgulyással vendégeltük meg a fáradt menetet, majd akinek kedve volt, hajnalig rophatta a szüreti batyus bálban.

Vidám kabaréval és finom vacsorával **köszöntöttük az időseket Idősek Napján.**

Október 10-én átmenetileg bezártunk a könyvtár felújítása miatt, amely november végéig tartott.

Decemberben **megérkezett a Mikulás,** aki virgácsok helyett édességet hozott a gyerekeknek, no meg Rudi bohócot, aki vidám tréfáival neveltette meg a gyerekeket.

Sütöttünk **mézeskalácsot** a gyerekekkel és szüleikkel.

December 17-én (talán éppen helyi újságunk megjelenésekor ☺) **karácsonyi műsort és évszázó fogadást tartunk a kultúrházban.**

A karácsonyi műsort Iván Katalin tanítónő állította össze és tanította be.

Mindenkinek Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kívánnak Kultúrházunk munkatársai, dolgozói

*Kiss Gyuláné
könyvtáros*

Megújult a könyvtár

Önkormányzatunk a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma által kiírt „**Kistelepülések könyvtárainak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése**” c. pályázatán elnyert vissza nem térítendő állami támogatásként **2.800.000,- Ft-ot.** Ez a teljes pályázati összeg **90 %-a,** amely a könyvtár nyilvános szolgáltatási tereiben elhelyezett **új bútorok, informatikai eszközök és kiegészítő berendezések** (szőnyegek, babzsákfotelek, stb.) beszerzését tette lehetővé.

Az önkormányzat által biztosított 10% önrészből felújítottuk és berendeztük a községi könyvtárat.

A felújítást önkormányzatunk dolgozói végezték el. Munkájukat ezúton is köszönjük!

A könyvtár a megújítás előtt három helyiségből állt. A gyermek-, ifjúsági- és felnőtt irodalom, a szakirodalom és a kézikönyvtár egy teremben volt, fal mellett és középre állított állványokkal. Ezen kívül még számítógépes és olvasóterem tartozott a könyvtárhoz.

A megújítás után a könyvtár alapterülete megnövekedett, a gyermek-, és ifjúsági könyveket külön teremben helyeztük el.

A falak mentén helyeztük el a polcokat, vidám szőnyeggel, babzsákfotelekkel, asztallal, székekkel rendeztünk be. A könyveken kívül társasjátékok is a gyerekek rendelkezésére állnak. A felnőtt könyvtárban is a falak mentén helyeztük el a polcokat. A középen levő állványok helyére szőnyeg, valamint asztalok és székek kerültek, így kulturált körülmények között lehet könyvet vá-

logatni, vagy akár olvasni is. Minden bútort kicseréltünk, és bővítettük a számítógépes parkot is. **A könyvtárat december 1-jén adtuk át az olvasni vágyóknak. Minden régi és leendő új olvasónkat várjuk megújult, szép könyvtárunkba!**

*Kiss Gyuláné
könyvtáros*

Művelődési Házunk és Könyvtárunk programelőzetese 2017. első negyedévére

2017-ben is folytatjuk a hagyományokat és a „Téli esték” programsorozattal nyitjuk az évet. Folytatódik a **Káli-medence Népfőiskola faluszemináriuma**, amely előadások január-február-március hónapban 1-1 alkalommal kerülnek megtartásra.

Újra meghirdetjük a **kolbásztöltő versenyt, sütünk fánkot és megkóstoljuk a forralt borokat is.**

A helyi boros gazdák borai közül a legjobbakat a borversenyen díjazzuk.

A gyerekeket **farsangi játszóházba** hívjuk, ahol a legjobb jelmezeket szintén díjazzuk.

Megemlékezést tervezünk **Arany János születésének 200. évfordulójára.**

Köszöntjük a hölgyeket **Nőnapon.**

Megemlékezünk **március 15-ről**, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseiről.

Figyeljék, olvassák a hirdetőtáblákat, községünk honlapját, ahol a programok pontos idejéről adunk tájékoztatást!

*Kiss Gyuláné
könyvtáros*

Húszéves a Kővágóörsi Tűzoltó Egyesület

Mottó:

A tűzoltó nem azért rohan be az égő házba, mert rettenthetetlen, hanem azért, mert elhivatottsága erősebb a félelménél.

Kővágóörs Község 1989-ben kivált a Révfülöpi Nagyközségi Közös Tanácsból és önálló községként, önálló tanáccsal működött. A Révfülöp Nagyközségi Tűzoltó Egyesület szertára, valamint

az ott tárolt tűzoltó felszerelések - a kiválást követően -, Kővágóörs község tulajdonába kerültek.

A tanácsi rendszer megszűnése után létrejöttek az ön-kormányzatok, Településünkön is megalakult a Képviselő-testület, önálló Polgármesteri Hivatal létesült.

Az 1994. évben kialakult nyári szárazság következtében fokozottan tűzveszélyes helyzet alakult ki. Kővágóörsön jelentős számú náddal fedett épület, a település szélein erdős terület, valamint Pálköve parti részein jelentős nádas terület található (akkor még gázcsere-telep is működött!).

A rendelkezésre álló tűzoltó-felszerelés, valamint településünk „tűzveszélyeztetettsége” és az 1996-ban megszületett Tűzvédelmi törvény lehetőségessé tette, hogy újjá szerveződjön az önkéntes tűzoltói tevékenység.

1996. június végén 16 fővel megalakult a Kővágóörsi Önkéntes Tűzoltó Egyesület.

Az alapítók a képviselő-testület férfi tagjai, a hivatalban és az önkormányzat, település üzemeltetési csoportjában dolgozó férfiak voltak.

Az egyesület első „vezérkara”: parancsnok Varga Ferenc, titkár Kerner Gábor, elnök Szabó Lajos. *(Aki azóta is folyamatosan ellátja az elnöki teendőket! Az itt töltött évek alatt több más közéleti feladatot is ellátott! a szerk. megjegyzése)*

Az elmúlt évek alatt a tagnyilvántartás adatai alapján 97 (!) fő tevékenykedett az egyesületben.

Parancsnokok: Nagy Gyula, Horváth Béla és Szabó Gergely, parancsnok helyettesek: Smidthoffer Antal, Hegyi Péter, Id. Sümegi László, titkárok: Nagy Péter, Gerencsér Péter.

1997. január 01-jétől tagjai vagyunk a Veszprém Megyei Tűzoltó Szövetségnek és a Magyar Tűzoltó Szövetségnek is.

1999. július 1-jétől - elsőként Veszprém megyében -, közhasznú besorolású az egyesület.

2008. december 15-től írásos megállapodásunk van a badacsonytomaji hivatásos tűzoltókkal, hogy a megadott időn belül felkérésre vagy riasztásra segítséget nyújtunk Badacsonytomaj vonulási területén, 27 településen.

2013. évtől alapító egyesülete, tagja vagyunk a Veszprém Megyei Védelmi Bizottság kezdeményezésére az önkéntes polgári védelmi feladatokat ellátó, megyei rendeltetésű, országos minősítést szerzett Bakony Mentő Csoportnak.

Az egyesületi tagok személye az eltelt évek alatt folyamatosan változott, elhalálozás, elköltözés, külföldi munkavállalás és kilépés miatt. Jelenleg

az aktív létszám: 33 fő. 18 év felett férfi: 15, nő: 5, 18 év alatt fiú: 6, leány: 7.

Az egyesület elé támasztott szakfeladatok végzéséhez megfelelő végzettséggel (parancsnoki *tanfolyam, tűzoltás vezetői képzés, 6 hetes tűzoltói tanfolyam és 40 órás alaptanfolyami képzettség, kisgép kezelői tanfolyam, PAV vizsga*) és egészségügyi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek azok a tagjaink, akik írásos, polgárjogi nyilatkozattal vállalták, hogy nappal 8 percen, éjszaka 10 percen belül indulnak a Veszprém Megyei Veszélyhelyzet Kezelő Központtól SMS-ben megjelölt kárhelyre ellenőrző és begyakorló és kárfeladatok elvégzésére.

A kárhelyszíneken végzett tevékenységet általában a hivatásos tűzoltók helyszínen lévő kárhely parancsnokának irányítása alatt végezzük, amennyiben elsőként érkezünk a helyszínre, tájékoztatás után kell adni irányítást.

A központtal, kárhelyen lévő beavatkozó egységekkel, rádión tartjuk a kapcsolatot.

A megalakítástól 2015. december 31-ig időszak alatt 226 alkalommal oltottunk avar, erdő, nádas és épület tüzet, 195 alkalommal végeztünk műszaki mentésnek számító hóban, jeges úton elakadt járművek mentését, forgalmat akadályozó vihar által kidőlt épületeket veszélyeztető fák kivágását, csapadék vízzel elárasztott épületek, lefolyástalan területeken szivattyúzást, végeztünk, résztvettünk árvízi védekezésben Rábcán és a Dunán, Gyermekközpontban Zánkán, Örvényesen. Tapolca belterületén felhőszakadás okozta károk felszámolásában, Devecserben a vörös iszap okozta környezeti kár felszámolásában.

Külön felkérésre falunapokon tűzoltó bemutatókat tartottunk Kővágóörsön, Mindszentkállán, Raposkán és Szentbékállán.

Rendszeresen bemutatókat tartunk óvodás és iskoláskorú gyermekek számára, Balatonhenyén, Köveskálón, Révfülöpön és Zánkán. Szívesen megyünk, ha meghívják, felkérik bennünket.

Az önként vállalt segítségnyújtási feladatok eszközigényesek, törvényben és a ráépülő rendeletekben előírtak, a főigazgatói utasításokban előírtak, a munkavédelmi előírások, szabályok betartása nagyon költséges.

A feladat ellátáshoz szükséges működési költségeket támogatási forrásokból fedezzük. A szék-hely község képviselő-testülete fizette elsősorban a tűzoltó szertár közmű díjait, az ügyviteli feladatokhoz biztosította a feltételeket, a versenyekre, a külföldi cserelátogatáshoz biztosította a személyszállító kisbuszt.

A szertár korszerűsítését, a tűzoltó felszerelések beszerzését, működési költségeket, a tűzoltó gépjármű műszaki vizsga és kötelező biztosítás költségeit, a javítási költségeket, a tűzoltó felszerelések munka-védelmi felülvizsgálati költségeit az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség által kiírt nyertes pályázatokkal biztosítottuk. Bankszámla, telefonszámla, orvosi alkalmassági vizsgálatok, üzemanyagok költségét, a rendezvények költségeit egyéb támogatásokból, adományokból biztosítottuk.

Adományozók, támogatók: Kékkúti Ásványvíz Üzem, Varga Kft Badacsonyörs, FE-MA Kft, Szakál Met-All Kft, Szóke Tüzép Kővágóörs.

Magánszemélyek: Dr. Klimek Alois, Gízy Zsófia, Sabina és Münther Herwig, Evelyn és Rudi Haidenthaller, Popovits László és Szakál József. Támogatásukat ezúton is KÖSZÖNJÜK!

Bevételeink:

Önkormányzati támogatás 6.187.000,- Ft, pályázatokból 14.133.000,- Ft, egyéb támogatás 6.851.000,- Ft, Személyi jövedelemadó 1%-ából befolyt: 1.435.000,- Ft, a 105-ös Közalapítványtól 1.304.000,- Ft.

Közösségi életünk alakulása elmúlt évek alatt:

A szakfeladatok ellátása mellett rendszeresen részt vettünk hagyományörző külföldi, országos, megyei és területi tűzoltó versenyeken, ahol rendszeresen jól szerepelünk. Megjegyzés: a lányok sikeresebbek a hagyományörző tűzoltó versenyeken való részt vételben, a fiúk a tűzoltási és műszaki feladatok ellátását tekintik fontosabbnak.

2000 novembere óta kapcsolatunk van bajor önkéntes tűzoltókkal, akikkel az elmúlt évek alatt oda-vissza 35 alkalommal találkoztunk. Részt vettünk több alkalommal bajor önkéntes tűzoltók laktanya látogatásán, szakmai bemutatókon. Jártunk Berchtesgaden tartomány hatalmas hegyei között található turisztikai helyszíneken. Itt tartózkodásuk ideje alatt szakmai és szabadidős programokat szerveztünk számukra. Egyesületünk tagjai 4 alkalommal jártak Erdélyben, 2 alkalommal jártak Szlovákiában, többször Ausztriában ahol meglátogattuk berndorfi barátunkat. Részt vettünk a veterán tűzoltók Vörsön megrendezett találkozóján.

Felkérésre rendszeresen részt veszünk falunapi rendezvényeken, ahol tűzoltó bemutatókat tartunk. Óvodások számára gyermeknapokon több településen bemutatjuk a tűzoltó technikát és a felszereléseket.

Fontos feladata az egyesületnek, hogy az érdek-

lódó fiatalokat „beépítse” a tűzoltói szakfeladat ellátásába, és nevelje őket a közösségi életformára, az önzetlen közösségi kapcsolatok kialakítására. Az külön örömünk, hogy két fiatalunk a tűzoltók szép, de nem veszélytelen munkáját választotta hivatásául. Ifj. Sümegi László hivatásos tűzoltó Veszprémben, Geiger Máté pedig a főiskolát végzi, tűzoltó tiszt lesz belőle. *(Büszkék vagyunk rájuk! © a szerk. megjegyzése)*

Szakmai elismerések:

Egyesületünk tagjai önkéntes, térítés nélküli munkáját a Veszprém Megyei Tűzoltó Szövetség Veszprém megye Tűzvédelméért arany, ezüst, bronz fokozattal, a Magyar Tűzoltó Szövetség 10,20,25 éves szolgálati éremmel, Széchenyi emléklakettel, Szent Flórián emlékéremmel, ismerte el. A Német Tűzoltó Szövetség, a hosszú távú kapcsolattartás, a nemzetközi tűzoltó barátság ápolása miatt 2 fő részére kitüntetést adott át. Megérdemelnék tagjaink, hogy név szerint is felsoroljuk őket, de hely hiánya miatt majd lapunk egy későbbi számában kérünk lehetőséget, hogy bemutatkozhassanak.

2006-ban Veszprém Megyei Tűzoltó Szövetség Titkára Csapatzászlót adományozott az egyesület számára.

Kövágóörs Község Képviselő-testülete 2016-ban ismételten megtervezte az 1970-es években épített, lapos tetejű tűzoltó szertár bővítését és tető fedését. Bízunk benne, hogy az épület hamarosan megújulva szolgálja egyesületünk további tevékenységét.

Az egyesület jelenlegi vezetősége, Szabó Gergely parancsok, id. Sümegi László parancsnok helyettes és Gerencsér Péter titkár.

Kövágóörs, 2016. november 30.

Szabó Lajos
egyesületi elnök

Séta Pálkövén I. rész

Moldova György megállapítására emlékezve, a Balaton elrablása című riportkönyvében – itt is egy monstrum készül – valami szobrászművész építi itt a kúriáját – mely épület elkészülve, - sokak díszes házával ellentétben, igen egyszerű látványt nyújt.

E-helyről indulva mutatnám be szeretett helységünket, Kövágóörs dülőjének is nevezett Pálkövén,

ahol ősztől tavaszig csak az időnként feltámadó szél dülja fel a csendes nappalokat. Az éjszaka más, mert adottságai, helyzete révén a vadon élő állatok „étterme”, eső után pedig dagonyázója. Élőhelyüket elvették, így keresniük kell másikat. Sokan leköltöznek a nádasba, ott szülik meg malacukat, s utána ott is maradnak.

A volt kikötő felett a Balaton utca csak egyoldalú, az út túloldala a panoráma, bokros nádassal és a változó víz színével. Gyönyörű és lelket simogató látvány.

Jobbról ide fut le a Pálkövei utca, egyenest a panorámába. S ha lefutott megy is tovább jobbra a Kék tó utcába, a strandhoz. A strand felett jobbra a „nádfedeleles házikó” spalettái ide-oda lengedeznek, kapuja drótozva. Tovább egy üres feltöltött telek, várja, talán egyszer kerül rá épület. Lábainál az Aranyhíd utca a szebb látványért fut vissza a domboldalra. Ott nyaranta kedves ismerősök, barátok gyönyörködnek a tó és a hegyek látványában.

Lábamnál kísértőt kapok, egy fekete macskakölyök nyivákol, itt hagyták. A strandon egy horgász mondta, három van belőlük. Ma itt, holnap ott kapnak enni, Pálköve macskáit.

Szép, rendezett kertben pihen a Mázli. Nyáron nem sokat volt kint a nyílt vízen, az öbölben várta gazdáit. A szomszédot vidám, társaságkedvelő barátaink lakják.

Majd egy nyitott kapu, bent bütykölnek valamit. Arrább egy saroktelek, Apartman und Zimmer frei tábla a kerítésen. S már elérkeztünk a gyönyörű tujafasorhoz, mely két oldalról öleli a kerti utat. Fent az oszlopon egy tábla -Csutak Bútor, Balatonföldvár- évek óta azon a helyen. Csutak él még?

Kökény utca, sarkon a gyerektábor. Nyáron itt ebédeltünk, együtt velük. Voltak sportolók, zenészek, remek tanárokkal. A gyerekek külön asztalnál nekünk is megterítették - Feljebb az utcában laktak a Bajcsy Múzeum őrzői, gondozói, Laci és Jolika. Életük nyitott könyv volt számomra. Sokat beszélgettünk miközben rajzoltam, festettem. Az abszolút találkozó pont a dombtetőn. A Kökény befut a Pálkövei utcába, ide érkezik a Tölgyfa utca is. Itt a hirdető tábla, az orvos- és a bevásárló járat gyülekező helye is. A táblán információk, sokszor letépve, de most olvasható: 2016. december 05.napján 8.00 és 13.00óra között a Káli-medence Vt. nagyvad terelővadászatot tart... ezért a Fülöp-hegy, Ecsér, Pálköve feletti belterület határán lévő ingat-

lanokon szabadban való tartózkodást lehetőleg ne tervezzenek! Hajtónak lehet jelentkezni. Másik hír Gallyazás, a villanyvezetékek rendbetétele. Ezt már megkezdték. Jobbra fordulva sétálok tovább. Balra Pálköve legromantikusabb épülete a Kanyó villa áll. Németné Éva, volt Önkormányzati Képviselő imádott lakhelye. Balra nyílik a Hűvös-Köz csodálatos utcába benyúló szikláival. Vele szemben lakat van a kerítésen, pár éve még laktak itt, de ma már ez is csak nyaraló. Macskám eddig kitarzott mellettem, itt átbújt a kerítésen, aztán elszaladt! Egy csodálatra szép ezüstfenyő szintén balra. A fél kertet kitölti. Jobbra tovább a Pálkövei utcában a Kanyó villa „testvére”. Nyáron alig látszik a fáktól, de most lefotóztam. Gyönyörűek a nyílászárók is. Balra, még a 70-es évek végén, 80-as évek elején Erzsike árulta a mindennapi élelmiszereket, az egész települését. A kicsi ház már nincs meg, csak az emlékeimben. Aztán a Laci és Évike sütötte a csirkecombokat, majd átvették az üzletet is. Jobbra a Pálkövei Üdülőszálló. A faházak között átragyog a nap Ábrahámhegy felől. Többször táboroztattam itt gyerekeket, volt, hogy felnőtt csoportot is hoztam. A Bajcsy Múzeum kertjét kihasználtuk, de meglátogattuk a kővágóörsi kőtengert, és a salfordit is. A Pálkövei utca visszatért a Balaton utcához. Jobbra a Soós ABC és mellette egy kis bezárt reggeli kávézó, pálinkázó, délben söröző, este jókedvű borozó. A szomszéd barátok is jártak ide, reggel. Megyünk kefirezni, mondták. A fiatalok találkozó-helye volt még a Sanyi bácsi idejében, aztán maradt is, Gábor jól csinálta. Most árválkodik a hely, csak a fedett kiülő része telik meg beszélgetőkkel, azt fogyasztják, amit az abc-ben megvettek. ☺ (folyt. köv.)

FEA

Bibó István Népfőiskolai Alapítvány KÁLI –MEDNECE NÉPFŐISKOLÁJA

8254 Kővágóörs, Kossuth u. 1.
www.kalimedence.nepfoiskola.hu
mail: kalimedence@nepfoiskola.hu

Tájékoztató a népfőiskola tevékenységéről

A Bibó István Népfőiskolai Alapítvány **1993 óta tevékenykedik alapító okiratának szellemében, az iskolán kívüli felnőttképzés, és az általános műveltség fejlesztése területén.**

Az Alapítvány 2015-ig működtette a Balatonszepezdi Népfőiskolát, majd **2015-ben, az önkormányzattal történt sikeres megállapodás alapján átköltözött Kővágóörsre, és elindította a Káli-medence Népfőiskolát.**

Tevékenységének múltjáról röviden csak annyit, hogy elsőként hozta létre a térségben (2002-ben) a számítógépes internet központját és biztosította a nagy nyilvánosság számára nemcsak az internet elérhetőséget, de több ingyenes ICT képzést is szervezett a térség lakosai számára.

Szakmai munkája alapvetően helyi, megyei és regionális szintre terjedt és terjed ki, de bekapcsolódik országos, sőt nemzetközi programokba is, és maga az alapítvány is rendszeresen nyer nemzetközi pályázatokat az EU és a Tempus Közalapítvány nemzetközi pályázati kiírásain.

Több éven keresztül fogadta az esztergomi Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Kar andragógia szakos diákjait nyári gyakorlatokra.

Sikeres és aktív alapító tagja az alapítvány a LEADER „Balaton-felvidéki Akciócsoportjának” – amelynek munkacsoportjában a képzési feladatok és programok kidolgozásának területén tevékenykedett. Kővágóörsre költözésével ez a munka megszakadt, mivel a település egy másik LEADER csoportosuláshoz tartozik.

Az alapítvány résztvevője volt egy, **a felnőttek nem formális tanulását vizsgáló országos kutatási programnak, a hazai felnőttképzés fejlesztését szolgáló stratégiai munkának**, helyi szervezőként részt vett a program nemzetközi műhelymunkájának megvalósításában. Programjain éves szinten 500-800 fő vett részt rendszeresen.

Több éven keresztül szerkesztette a Szepezdi Tükör című helyi információs lapot.

Kővágóörsi tevékenységét 2015 augusztusában egy közéleti kérdésekkel foglalkozó rendezvényt kezdte, a **„Beszélgetés a diófák alatt” című országos kiterjedésű programmal, amelyben a magyar föld sorsának kérdéseivel foglalkoztak a jeles előadók, többek között dr. Ángyán József.**

Szeptemberben **nyílt nap szervezésével mutatkozott be a népfőiskola Kővágóörs lakosságának**, amellyel egyúttal elindított egy felmérést arról, hogy milyen programokat, képzéseket várnak el helyben a népfőiskolától.

Ennek eredményeként derült ki egyértelműen, hogy nagy szükség volna a nyelvtanulási lehetőség biztosítására és az alapfokú számítástechnikai képzésre.

Az angol nyelvi képzést már 2015 októberében elindította a népfőiskola – de előzetesen előteremtette hozzá az anyagi fedezetet annak érdekében, hogy a résztvevők térítésmentesen tudják igénybe venni a tanulási lehetőséget. A nyelvi képzés 2016 márciusában zárult azzal a várakozással, hogy ősztől folytatása lesz.

Az év végén egyik fő szervezője voltunk a földfórumoknak, amelyeket Kővágóörsön kívül hat nagyobb településen Berettyóújfalutól Zalaegerszegig valósítottunk meg. A fórumokon megpróbáltunk hiteles képet felvázolni arról, hogy mekkora tragédiát jelent az országnak a földek tisztességtelen kiárusítása.

Még 2015 decemberében felelevenítettük a harminc évvel korábban, itt Kővágóörsön megvalósult faluszeminárium gondolatát, ami szinte erkölcsi kötelességünk is volt – hiszen többségében élnek még azok az emberek, akik az egykori faluszeminárium aktív résztvevői voltak. Ráadásul az egykori fő szervezője és szakmai irányítója, dr. Szigeti Tóth János a mai országos népfőiskolai szervezet vezetője és egyúttal közvetlen résztvevője a jelenlegi kővágóörsi népfőiskolai munkának. Összesen öt faluszemináriumot tartottunk december óta – mivel az az elhatározás született, hogy ősztől tavasz végéig havonta egyszer összejövünk egy olyan beszélgetésre, ahol a falu jövőjét érintő dolgokról beszélgetünk közösen. **Így esett szó a szociális szövetkezet mibenlétéről, a térség fejlesztési forrásairól és ebben Kővágóörs lehetőségeiről, a más szemléletű, úgynevezett ökológiai gazdálkodásról és arról a falukutatásról, amit a népfőiskola indított el még a nyár folyamán.**

Februárban indítottuk el az alapfokú intenzív számítástechnikai képzésünket – egy héten keresztül napi három órában volt lehetőség ismerkedni a számítástechnika alapjaival, a mindennapi használati szükségleteket szem előtt tartva.

Ugyancsak februárban sikerült a népfőiskola közreműködésével létrehozni a szociális szövetkezetet (ennek bemutatásával egy önálló írás foglalkozik a lapszámban).

Az augusztusi egy hetes falukutató tábor után (erről részletesen viszont a következő lapszámban szeretnénk tudósítani) már hagyományként rendeztük meg a következő „Beszélgetés a diófák alatt” című programunkat – Gémesi György, Gödöllő város polgármestere és Kukorelli István alkotmányjogász előadásaival, akik a demokrácia és az állampolgári aktív magatartás kérdéseivel kapcsolatos gondolataikat osztották meg az ország minden pontjáról érkező, mintegy 70 fő résztvevő közönséggel.

2016 szeptemberétől művészetterápia képzést indított a népfőiskola, és októbertől folytatódott a nyelvi képzés, most már az angol folytatása mellett és két német csoporttal kiegészülve.

Az alapítvány minden tevékenységéhez pályázati úton „kénytelen” előteremteni a forrásokat, mivel semmilyen állami, illetve költségvetési támogatásban nem részesül. Ez arra kényszerít bennünket, hogy folyamatosan pályázzunk – így dolgoztunk ki már a kővágóörsi időszak alatt öt nagyobb pályázatot, amelyek közül három nyertes program lett (a falukutató tábor, a földfórumok, a képzési programok, a nagy TANODA programunkat sajnos - vagy szerencsére? - formai és nem tartalmi okok miatt elutasították).

Az ötödik nagy pályázatunk, a kővágóörsi központtal hat települést érintő építő közösségek 3 éves programjának sorsa még nem dőlt el, mert a támogatásról a közeli napokban, hetekben születik meg a döntés.

Szurkoljanak, hogy pozitív legyen ez a döntés!

Mihályfi Márta, főtktár

Lengyel vendégek Kővágóörsön

A Káli-medence Népfőiskola vendégei voltak a bielskobialai Alternatív Oktatási Kezdeményezések Alapítvány (AOKA) munkatársai. A dél-lengyelországi szervezet egy Erasmus+ programban partnere a Magyar Népfőiskolai Társaságnak (MNT) s kezdeményezték, hogy ismerkedjenek meg a kővágóörsi népfőiskolai munkával. Az AOKA munkatársai az Erasmus+ munkatársi mobilitás keretében tartózkodtak 7 napot Magyarországon. Megismerkedtek az MNT tevékenységével, az idősödés országos és európai

kérdésével és az idősök művelődési tevékenységével. Részt vettek a Kialtvány a XXI. századi felnőttkori tanulásért – országos konferencián, ellátogattak a Szimpla Piacra és szociális szövetkezetbe, valamint a Káva Színház előadásán vettek részt szakmai beszélgetésben.

Kövágóörsön Molnár Eszter és Mihályfi Márta tájékoztatta őket a helyi tevékenységről, Sümegi Zsuzsa a foltvarró csoport munkájáról. Megnézték a megújított könyvtárat is. Ellátogattak a vendégek Pálkövére a Bajcsy-Zsilinszky emlékházba, ahol találkoztak **Horváth Dezső polgármesterrel is.** Mint tudott Bajcsy Zsilinszky tevékenyen közreműködött a II. világháború alatti lengyel menekültek segítségével. Az Alternatív Oktatási Kezdeményezések Alapítvány és az MNT a Káli-medence Népfőiskola bevonásával a további együttműködési lehetőségeket is megvitták. **Közös EU-s pályázat kidolgozásáról döntöttek,** amelyen még decemberben elkezdenek dolgozni.

*Dr. Szigeti Tóth János
elnök*

Napfivér Szociális Szövetkezet, Kövágóörs

A szövetkezet még igazán fiatal, **2016 elején, februárban alakult meg Kövágóörsön, 16 alapító magán személy hozta létre.** Rájuk is érvényes a meghatározás, amit 1995-ben Manchesterben a szövetkezetről így határoztak meg: *„A szövetkezetek olyan személyek autonóm társulásai, akik önkéntesen egyesültek abból a célból, hogy közös gazdasági, társadalmi és kulturális céljaikat közös tulajdonuk és demokratikusan irányított vállalkozásuk útján megvalósítsák”.*

Az alapítók a legkülönbözőbb foglalkozású helyi személyek. A megalakulást több megbeszélés, eszmecsere előzte meg. A Káli-medence Népfőiskola fontos szerepet játszott a létrehozásban, s székhelyet is biztosít a szövetkezetnek. Előkészületként szakmai tájékoztatót szerveztek az ökológiai gazdálkodás fontosságáról. A Kishantosi Vidékfejlesztési Központ és Népfőiskola szakértője tartott ismertetőt, majd meg is látogatták a kishantosi gazdaságot.

Mások tapasztalatait is megismerték, pld. a zalaszentlászlói szövetkezet vezetője is vendég a Káli-medence faluszemináriumon és ellátogattunk Zalabéri Községi Kert szociális szövetkezetébe, ahol a gomba és zöldségtermesztés eredményeivel ismerkedtek.

Fontos volt a megalapítás során, hogy a helyi önkormányzat, s főként a polgármester a kezdeményezés mellé állt. **Az önkormányzat jogi személy tag lett, s földterületét szerződéssel biztosította a fóliasátor és kiskert kialakításához.** Ugyanígy egy további 1 hektáros területet bocsát rendelkezésre, ahol **összel gyümölcsös telepítését kezdik meg.** A tagok megbeszélésein egyetértés alakult ki abban, hogy **jelenleg senki nem számít jövődelemre, most még adni kell a közösbe,** talpra kell állni. **Az alapító részjegy mellett a működéshez munkával járulnak hozzá a tagok.** További munkanélküliek foglalkoztatása tehát most még csak terv lehet. **Várják további tagok csatlakozását.** Figyelemmel kísérik, mikor milyen pályázati feltételeknek felelnek meg, hogy pályázhassanak, s a szövetkezet tevékenységét bővíthessék. **A kezdetek is sok örömet okoztak, a kiskertben és fóliasátorban számos zöldség termelt meg, mint karalábé, uborka, sárgarépa, kerek cukkini, paradicsom, paprika, fejes saláta, jégsaláta, tépősaláta, díszítőpetrezselyem, szárzeller, rukkola, újkrumpli.**

A környékbeli éttermek számára ajánlottuk a termékeinket, ez még felnövőben van, de az eddig szállított terményeket örömmel vették át, s mi örömmel szállítottunk. A felvevői piac bővítése persze szükséges lesz, mint ahogy saját helyi piac létrehozása is az elképzelések között van. Ezt kell megelőznie az éttermek, büfék, panziók körében végzett igényfelmérés. Mindez a Balaton-part minőségi vendéglátásának a fejlődését is elősegíti. A fő profil a zöldség- és gyümölcs termesztés és feldolgozás. **Az adottságok nagyon jók, s ha a partnerség és helyi közösségi együttműködés is megvalósul, a növekedésnek nem lesz akadálya.** **Az hogy a településen ennyi ember összefogott, máris pozitív hatást váltott ki. A helyi foglalkoztatás, a helyi termékek értékesítése a helyi közösség gyarapodását is jelenti a jövőben.**

*Dr. Szigeti Tóth János
elnök*

Múltunk tanúi

Lapunkban nemcsak településünk hírességeit, hanem a velünk, köztünk élő egyszerű, mindennapi embereket is tervezzük bemutatni. **Elsőként településünk legidősebb lakóját, Eitner Jóska bácsit mutatjuk be.**

Jóska bácsi 94 éves, 1952 júniusa óta – több mint hatvan esztendeje(!) -, él Kővágóörsön. Nyugdíjba vonulásáig, 1982-ig a Kővágóörsi Postahivatal vezetője volt.

Egy novemberi délutánon kerestem fel, hogy beszéljünk életéről, tapasztalatairól. Jóska bácsi hihetetlen derűvel, őszinte egyszerűséggel beszélt mindennapjairól, sorsáról. Sok nehézséget élt meg, csalódott emberekben, néha közvetlen környezetében is, de mégsem keserű. Jókedvűen idézte fel életének eseményeit. Igazából kérdésekkel készültem a beszélgetésre, de az első negyedórán rájöttem, feleslegesen. Jóska bácsi mesélt, a napsütéses, novemberi délután estébe hajlott, és én szívesen hallgattam. Csak azt sajnálom, hogy minden szavát, történeteit nem tudom visszaadni az újság lapjain.

1922. május 3-án, Kőszegen született, Eitner József és Grábner Gizella gyermekeként. Gyermekek- és ifjúkorát Kőszegen töltötte. (Családjá történetét az 1700 évek elejétől ismeri, 2014-ben az erről szóló könyvét a Téli esték rendezvényen be is mutatta). A dédnagyapa tímármester volt Szombathelyen, a családnak több évtizeden keresztül malom, szántóföld, rét volt a tulajdonában, egyik anyai nagybátyja bőrgyárat létesített. Tehetős embereknek számítottak. 1933-34-ben a malmot turbinahajtására építették át, addig a Gyöngyös vize táplálta. Volt ott egy kis sziget, ahol Jóska bácsi Lulu nevű barátjával a gyermekkor szép napjait élte. Ennyi év után is mosoly volt az arcán, amikor beszélt róla. (A kis szigetet a malomárok és az „árvízi árok” képezte.) 1936-ban meghalt a tehetős nagybácsi, felesége távolságtartó, rideg asszony volt, onnantól kicsit nehezebben mentek a család dolgai. 1940-ben beköltöztek a Gyöngyös-parti malomból a városba, bérlakásba, édesapja a Posztógyárban lett portás, ott dolgozott 1943 januárjában bekövetkezett haláláig. Időközben Jóska bácsi leérettségizett. Ugyanebben az évben, augusztus-szeptember hónapban úgynevezett egyetemi munkatáborban vett részt (az akkori egyetemi előkészítő), 1941 decemberében (karácsony előtt)

jelentkezett a postán alkalmazottnak. 1942. január elsején hivatalosan is a Magyar Posta állományába került. A háborús viszonyok miatt megkapta a tankönyveket, majd vizsgát tett, előbb a postatiszti, majd a postatiszti szakvizsgát is letette. Aztán a II. világháború eseményei az Ő életébe is beleszóltak. 1943. október 4-én vonult be Szombathelyre a Parragvári úti laktanyába, hadapródörmesterként a tüzéralakulathoz, megkapta az alapkiképzést. Édesapja halála miatt Ő volt a családfenntartó, ezért nem küldték a frontra. 1945. január elején Győr-Szabadhegyre vezényelték a Kiképző és Felszerelő Központhoz. Itt zászlós rendfokozatot kapott és híradós képzést. Innen a Balatontól Dél-keletre Dég-Enying-Lepsény környékén vett részt a harcokban. 1945 márciusában a szovjetek nagy erővel megindultak, Jóska bácsiék Csajág érintésével a 71-es balatoni úton vonultak nyugat felé. A sors érdekes fintora, hogy erre Kővágóörsön vonultak keresztül, Tapolca felé érintették a Tolnay villát, a nemesgulácsi homokbányát... Graz közelében Deutschlandbergben fegyverezték le őket, majd következett a hadifogság. A Fekete-tenger partján, Szocsi környékén több fogolytáborot megjárt. 1948. november 6-án érkezett haza! Visszatért a postához, 1950-ben hivatalvezető lett Kőszegen. 1951-ben három hónap helyett 6 hónap katonai szolgálat letöltésére kötelezték. 1952-ben kötött házasságot Szarka Rózával, aki szintén postai alkalmazott volt. Kőszegről Keszthelyre, majd Hévízre kerültek, és onnan 1952 júniusában Kővágóörsre. Itt született fiúk, Jóska (a családja szerint a harmadik Eitner József!), 1953. június 12-én. Hivatalosan a kővágóörsi posta egy-személyes hivatal volt, de igazából a 60-as, 70-es években az Áfész, a Tsz, iskola, óvoda telefonforgalma is bőven adott feladatot, így Rózsika néni és Jóska bácsi sorsa nemcsak a magánéletben, de a munkában is összefonódott. 1976-ban elkészült az új postaépület, 1977-ben átköltöztek, ott még 1982-ig, nyugdíjazásáig látta el a hivatalvezetői teendőket. Nyugdíjasként még vissza-visszatért a postához, különösen a nyári időszakban helyettesített, kiségitett a Balaton parti hivatalokban.

Szép nyugdíjas éveket töltöttek együtt Rózsika nénival, fia családjának odafigyelő szeretetétől övezve. Ma egyedül él a hajdani postaépületben, bélyegeit, képeslapgyűjteményét, régi iratait

rendezgeti, ellátja a ház körüli teendőket. Nem keserű, nem panaszkodik, derűvel éli napjait. Beszélgetésünk végén csak egy félmondattal utalt rá, hogy egyszer bizony csalódott. Valaki pénzt adott fel a postán, Jóska bácsi lebélyegezte az utalványt, a feladóvevényt visszaadta, közben megcsörrent a telefonközpont, átment, hogy felvegye, az ablakban ott maradt a 100 Ft,- ... mire visszatért, nem volt ott. „Lelke rajta!”-mondta, és mosolyogva legyintett.

Azt mondják a kor nem érdem, hanem állapot. Én ezzel vitatkozom. Jóska bácsi is annak a generációnak a képviselője, akiknek háborúból, építésből, többszöri újrakezdésből bőségesen jutott és mégsem veszítették el reményüket. Minden időben megtalálták a helyüket, figyelemmel, érdeklődéssel, tisztelettel és megbecsüléssel fordultak mások felé.

Ezért érdemelnek tiszteletet! Éltesse Isten még sokáig!

Iván Katalin

Településünk múltjából

Mióta és miért **Kövágóörs** Kövágóörs?

Településünk nevének első részét a község közvetlen közelében található, de a falu házai alatt is előforduló, **hatalmas lapos sziklából álló kőtengeréről** és annak malomkő (?), pinceboltzat, bástya, mezsgye céljára való bányászatáról, „**vágásáról**” kapta.

A honfoglaláskor ez **a vidék az Örs nemzetség szállásterülete volt, innen a település nevének második része.**

Kövágóörs **első okleveles említése 1263-ból** való, ekkor még **Szent-László-Örsnek** nevezték. Szent László király emléke máig él a néprajzkutatók által gyűjtött helyi mondákban, melyek szerint vizet fakasztott itt is, a Káli-medence lakóinak.

1321-ben, mint **Ciberjén-Örs** szerepel (Örsi Ciprián nemesúr után).

1351-ben **Cibriánföldre-Örs**, de ugyanakkor **Nagy-Örs** nevet is viselt.

1394-ben már **Boldogasszonyörs** néven említik az oklevelet.

Ez a sokféle Örs később a mai **Kövágóörsbe** (korabeli írásmód szerint Kövágó-Eörs) olvadt össze, s a reformáció után, **az 1500-as évek második felétől már csak ezen a néven említik.**

IK

Kövágóörs híres szülöttei, polgárai

Elsőként a szabadságharc korának Petőfi, Arany, Jókai által is elimert költőjét mutatjuk be:

Bozzai **Bozzay Pál** jogász, költő, a márciusi ifjak egyike, **1829. január 10-én született Zala-megye Kövágó-Eörs községében.** Édesanyja saját élete árán adott neki életet. Az anyai gondoskodás és szeretet hiányát gyermeksége, ifjúsága egész folyamán érezte, mert fogékony, mélyen érző szívvel áldotta meg a természet. Ehhez hozzájárult, hogy a tekintélyes, vagyonos család helyzete megromlott, mire a gyermek iskolába került. A rideg, szigorú és különc hajlamú apa nem tudott a zárkózott és hallgatag fiúban bizalmat és ragaszkodást ébreszteni.

Tehetsége korán kifejlődött, az elemi iskola elvégzése után a pozsonyi evangélikus iskola növendéke lett. Ott egy kis társaságot alakított, melynek tagjai irodalmi dolgozatokat készítettek és verseket szavaltak. A kis társaság vezetője, lelke mindig Bozzai maradt, amíg a pozsonyi iskolában folytatta tanulmányait.

1847-ben Késmárkon volt joghallgató. Az irodalmat tanára, Hunfalvy Pál szeretettette meg vele. A jogi diploma megszerzése után Gulácson^[1] volt ügyvéd. : „Dolgaim szomorúan mennek. Patvarista vagyok Gulácson a Balaton parton és Badacsony aljában.” A pozsonyi országgyűlésen gyakornokként volt jelen, az 1848. évi országgyűléssel Pestre költözött. Itt ismerkedett meg az ifjúság forradalmi és irodalmi törekvéseivel. Versei magukra vonták Petőfi figyelmét is: „Ettől a gyermektől sokat várok.” Az 1848–49-es forradalom és szabadságharcban önként vonult be katonának. Erdély határán adta meg magát. Előbb Temesvárra, majd Csehországba szállították. 1849. október 16-án már Josephstadtban (Bécs VIII. kerületében) volt besorozott osztrák katona. Sokat betegeskedett, édesapja igyekezett kiváltani, de végül is csak egészségi állapota rosszabbra

fordulásának köszönhető szabadulását. 1852 tavaszán szerelték le. Barátját, Lévay Józsefet kereste fel Pesten, aki nem egy 23 éves ifjút, de egy összetört aggot ölelhetett keblére, akinek nemrégiben szép barna haja most már csaknem egészen hófehérré változott! „Nem, barátim! - így kiáltott fel ekkor csüggedező reménnyel, - a katonai pálya nem philosophusnak való! Ha élni maradnék, tudnám mit tennék még egyszer hasonló körülmények között!” Pesten néhány napot töltött el majd, nagybátyjához utazott pihenni és gyógyulni, Zala megyébe, Zánkára, a Balaton partjára. Ott az első napokban nagyon izgatott és kedvetlen volt; utóbb kibékültek és nyugodtnak látszott. Le-lejárt a Balatonra dülő kertbe s gyönyörködött, sőt pepecselt is a kert növényein. De baja egyre súlyosbodott. Bátyja Füredre akarta vinni, azonban ő gyógyításról hallani sem akart, sőt javulásról beszélt. Az orvosok életben maradásához semmi reményt nem fűztek. Június 23-a éjjelén rosszulról panaszkodott. Másnap, 1852. június 24-én délután egy órakor végképp megszűntek szenvedései.

Első versei a Jókai által szerkesztett Életképekben (1847.) jelentek meg és ott közölte műveit tovább is. Itt jelentek meg (1848.) a Kelet könyvei c. költői elmélkedései, melyeket szabadságharc eszméinek hatása alatt írt. A Losonci Phönixben (1851.) és a Budapesti Visszhangban (1852.) is jelentek meg versei. Munkáit Lévay József gyűjtötte össze és adta ki a költő életrajzával: Bozzai Pál hagyományai címmel. Bpest, 1886. (I. Versek, II. Kelet könyvei. III. Levelek, melyeket 1850–52-ben Lévayhoz írt Csehországból és Innsbruckból, összesen 12.)

Mindössze 23 évet élt, de Petőfihez hasonlóan egész életre való irodalmi hagyatékot hozott létre, érdemes megismerni verseit, filozófikus írásait. Álltam ablakod alatt... c. versének megzenésített változatát még a XX. században is szívesen énekelték. (Talán nem lenne baj, ha lenne egy kis utcácskánk, ami az Ő nevét viseli ☺.)

Kedvcsinálónak álljon itt kettő a verseiből.

Pál: Végsohaj

*Nem esztendők hozzák az időt!
Megagg az ember, mint a nyár,
Meleg szívvel, forró kebellet,
Ha az időnk viharja jár.*

*Mért számolod a lassu órát
S a perceket fejed fölött?
Szívednek minden dobbanása
Egy ür a mult s jelen között.*

*S ez ürben, képtelen szemekkel,
Kietlen sorsod néz reád:
Elénekelted életednek
Már hajnalát és alkonyát.*

Petőfihez. (részlet)

*Minden nap látni csillagot,
Ha felleg nélkül jó az est;
De ritka év csudája hoz
Csillagsugáros üstököszt.*

*Te üstökös vagy; szellemed
Egy lángsugáros meteor,
Hol ég és föld, az isten és
Az ember együtt egybeforr.*

*Jövé, mint egy jósló madár,
Egy szebb tavasznak vándora,
Élted nem egy rövid tavasz;
A természetnek korszaka.*

*S mikor elmentél, elvívéd
Magaddal a nyárt s meleget,
Hagyván utánad a telet
S a télben hideg kebleket.*

*Ha lelke a gondok nehéz
Ágyából immár fölkele
És vidám asztalához ül
Az élet boldogabb fele:*

*El-eljő akkor szellemed,
S melyben keservek nedve van,
Megvigasztalja szívemet,
Megédesíti poharam'!*

(Theresienstadt, 1851. jun. 19.)

KÖVÁGÓÖRS ÉS PÁLKÖVE ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖZÉLETI LAPJA Felelős kiadó: Horváth Dezső
polgármester, szerkesztő: Iván Katalin A Szerkesztőség
címe: 8254 Kővágóörs, Petőfi u. 2. E-mail:
orsujsag@gmail.com Lapunk PDF formátumban a település
Honlapján is olvasható lesz. Készült: 200 példányban a zánkai
Klepeisz Kft-ben. Felelős vezető: Klepeisz Zoltán Tel.:
06/70/424-0010, e-mail: zoltan@klepeisz.hu